

Eiropas
komisija

Abonē viesos kā mājās! Ko parasti jautā

Līdz šim braucienos pa citām ES valstīm jūsu mobilo sakaru operators par mobilajiem sakariem (telefona zvaniem, īsziņām, datu pārraidi) tajās prasīja no jums atšķirīgu, augstāku maksu. Pēdējos 10 gadus ES ir pakāpeniski likusi mobilo sakaru operatoriem patērētāju interesēs šo viesabonēšanas maksu ievērojami pazemināt. Ja bieži braukājat uz citām ES valstīm, jums varbūt šajā gadu desmitā jau ir nācies pieredzēt krasu viesabonēšanas maksas kritumu.

Bet no 2017. gada 15. jūnija izzdīs pēdējās viesabonēšanas maksas, ko vēl maksājat savam mobilo pakalpojumu sniedzējam braucienos pa citām ES valstīm. Ikkatrs agrāk noslēgts vai jauns līgums, kurā būs viesabonēšanas pakalpojumi, bez vaicāšanas kļūs par līgumu ar *abonēšanu viesos kā mājās*. Jaunie ES noteikumi aptver datu pakalpojumus, balss zvanus un īsziņas.

1. *Vai tiešām man nekas nebūs jāmaksā papildus, lietojot viedtālruni braucienos par ES?*

Nebūs. Jūsu sakari (zvani, īsziņas, dati) no citām ES valstīm ietilps jūsu iekšzemes pakalpojumu komplektā: ES ārvalstīs patērētās minūtes, īsziņu skaits un datu gigabaiti tiks ieskaitīti vai ierēķināti jūsu iekšzemes tarifa plānā tieši tāpat kā tad, ja jūs tos lietojāt savā zemē (valstī, kur dzīvojat, strādājat vai mācāties). Vairs nebūs nekādas papildmaksas, kādas bija agrāk. Rēķins jūs vairs *nesatrieks*. Nebūs starpības, vai mobilo tālruni pa brīdīm izmanto citā ES valstī vai savas

dzīvesvietas valstī. *Viesos abonēsiet kā mājās.*

2. *Vai šajās jaunajās tiesībās ir kādi izņēmumi vai zemūdens akmeņi?*

Jūs varat *abonēt kā mājās* vienmēr, kad esat ES valstī, kura nav tā, kurā faktiski mītat (faktiskā mājvieta). Ja pārcelsities uz citu ES valsti ar pastāvīgu uzturēšanos tajā, vairs nevarēsiet izmantot tās valsts operatora piedāvāto *abonēšanu viesos kā mājās*, no kuras nākat. Taču, braukājot pa citām ES valstīm, *abonēt viesos kā mājās* varēsiet ar jaunās dzīvesvietas valsts mobilo sakaru abonementu.

3. Cik ilgi var abonēt kā mājās, atrodoties ārzemēs?

Vispārīgs noteikums ir tāds: ja iekšzemē pavada vairāk laika nekā ārzemēs vai mobilo tālruni iekšzemē lieto vairāk nekā ārzemēs, tad visos ārzemju braucienos pa ES var abonēt par iekšzemes cenām. To uzskata par godīgu viesabonēšanas pakalpojuma izmantošanu.

Ja tā nebūs, mobilo sakaru operators var ar jums sazināties. Ļaunprātīgu izmantošanu operatori var konstatēt, izvērtējot samēru starp viesabonēšanas un iekšzemes pakalpojumu izmantošanu četru mēnešu periodā: ja klients šo četru mēnešu laikā lielāko daļu laika pavadījis ārvalstīs un tur pakalpojumus patērējis vairāk nekā iekšzemē, operators var lūgt klientu 14 dienu laikā izskaidrot šo situāciju. Ja klients turpina viesos abonēt vairāk nekā iekšzemē, operators var sākt piemērot sīku maksu par viesabonēšanas patēriņu. Tā ir ierobežota līdz 3,2 centiem minūtē par zvanu un 1 centam par īsziņu. Maksimālā piemaksa par datiem būs € 7,70 par GB (no 2017. gada 15. jūnija) un samazināsies līdz € 6 par GB (no 2018. gada 1. janvāra), € 4,50 par GB (no 2019. gada 1. janvāra), € 3,50 par GB (no 2020. gada 1. janvāra), € 3 par GB (no 2021. gada 1. janvāra) un beidzot līdz € 2,50 par GB (no 2022. gada 1. janvāra).

4. Vai braucienu laikā ir kādi apjoma ierobežojumi zvanīšanai, īsziņu sūtīšanai un mobilo datu lietošanai par iekšzemes cenām?

Ja iekšzemē zvani un īsziņas nav ierobežoti, tad arī viesabonēšanā ES zvani un īsziņas nebūs ierobežoti.

Ja pašu mājās jums ir neierobežoti vai ļoti lēti moblie dati, jūsu operators kā aizsardzības pasākumu var piemērot ierobežojumu (godīgai) datu lietošanai viesabonēšanā. Tādā gadījumā operatoram būs jūs laikus jāinformē par ierobežojumu un jābrīdina, kad to sasniegsit. Šis aizsardzības limits būs pietiekams, lai apmierinātu lielāko daļu jūsu viesabonēšanas vajadzību. Slieksni pārkāpuši, varēsit turpināt viesabonēt datus par nelielu maksu (maksimāli € 7,70/GB + PVN; tā pakāpeniski samazināsies, līdz sasniegs € 2,50/GB no 2022. gada).

5. Vai abonēšana viesos kā mājās ir automātiska vai man tā kaut kā jāaktivē?

Nekas nav jākārto. Operators automātiski pārstās piemērot viesabonēšanas maksu viesabonēšanai ES pēc 2017. gada 15. jūnija.

6. *Es nekad nebraukāju pa ES. Vai jaunie viesabonēšanas noteikumi mani kaut kā skars?*

Nē. Jums nekas nemainīsies, ja nebraukāsit pa ES. Iespējams, sakarā ar jaunajiem viesabonēšanas noteikumiem saņemsit paziņojumu par izmaiņām līgumā, bet jums nav tām jāpievērš īpaša uzmanība, ja nebraucat uz ārzemēm. Ja šajā reizē operators paziņo par izmaiņām arī citos līguma noteikumos, jums ir tiesības izbeigt līgumu bez soda maksas, ja izmaiņām nepiekrītat.

7. *Vai man 15. jūnijā paziņos, un kā?*

Paziņos. Operatoram jūs jāinformē par to, ka beidzas viesabonēšanas maksa un kā tas iespaidos jūsu konkrēto tarifu (piem., godīgas izmantošanas politikas dēļ), un attiecīgi tiks korigēts jūsu līgums.

Tiks mainīta arī publiski pieejamā informācija par viesabonēšanu ar jūsu konkrēto tarifu (piem., operatora vietnē). Ja pēc 2017. gada 15. jūnija šķērsosīt ES robežu, joprojām saņemsit īsziņu ar informāciju, ka notiek viesabonēšana. Īsziņa jums atgādinās par viesabonēšanas godīgas izmantošanas politiku, ko piemēro jūsu operators.

8. *Ko darīt, ja ārzemēs nevar izmantot abonēšanu viesos kā mājās un tiek uzlikta papildmaksa?*

Vispirms jāapstrīd papildmaksa pie sava operatora, tam jābūt ieviestai sūdzību

izskatīšanas kārtībai. Ja operators uzstās uz papildmaksu, jums jāziņo attiecīgajai savas valsts iestādei, kas parasti ir jūsu valsts telesakaru regulators, un tas šo lietu nokārtos.

9. *Man jau ir specifiski izraudzīts īpašs viesabonēšanas tarifa plāns (piemēram: maksāju drusku vairāk par noteikto ES viesabonēšanas cenu, taču*

man ir ļoti labas cenas viesabonēšanā ASV un Kanādā, kurp bieži dodos). Vai to varēšu paturēt pēc 2017. gada 15. jūnija?

Varēsit. Operators ar jums sazināsies pirms 2017. gada 15. jūnija un vaicās, vai vēlaties paturēt specifisko viesabonēšanas tarifu. Ja piekritīsīt, tas saglabāsies. Ja nepiekritīsīt vai neatbildēsīt, jūs automātiski pārslēgs uz jaunajiem noteikumiem «abonē viesos kā mājās».

10. *Vai jaunās tiesības aptver arī manus zvanus draugiem ārzemēs?*

Nē. Zvanišana uz ārzemēm nav viesabonēšana. Jaunās tiesības attiecas uz sakariem (zvaniem, īsziņām, datiem) viesabonēšanā ES — ceļojumā pa ES. Maksa par zvanišanu no savas valsts uz ārzemēm, ieskaitot ES, netiek regulēta ar noteikumiem.

Ceļotājiem...

11. *Ja ceļojot zvanu vai laižu īsziņu draugam — vai man jābažijas par to, kura operatora tīklā viņš ir un vai viņš ir fiksētajā vai mobilajā tīklā?*

Nē. Viesabonēšanā ES visi zvani uz mobilajiem un fiksētajiem numuriem ES tiks ieskaitīti jūsu pašmāju minūšu rēķinā (vai nebūs ierobežoti, ja jums pašu mājās ir neierobežoti zvani) tieši tāpat, kā kad jūs zvanītu savā zemē. Ja jums pašmāju pakalpojumu komplektā ir t. s. apjomi «tīklā» un «ārpus tīkla», visas viesabonēšanas minūtes var atskaitīt no apjoma «ārpus tīkla» un arī tad, kad viesabonēšanā zvanāt citam tā paša pašmāju operatora abonentam.

12. *Kā lai sava vietējā pakalpojumu sniedzēja tarifos pazīstu «abonēšanu viesos kā mājās»?*

Abonēšana viesos kā mājās bez prasīšanas būs viesabonēšanas tarifs visos tarifa plānos, kuros ietilpst viesabonēšana. Ja šobrīd jums ir tarifa plāns, kurā ietilpst regulētā viesabonēšana, jūs automātiski pārslēgs uz *abonēšanu viesos kā mājās*. Ja pēc 2017. gada 15. jūnija gribēsīt pirkt jaunu tarifa plānu, kurā ietilpst viesabonēšana, jūsu operators iepazīstinās jūs ar tarifa plānu, kurā abonēšana kā mājās būs iekļauta neprasot.

13. *Cik man jāmaksā par zvana saņemšanu ceļojumā?*

Pēc 2017. gada 15. jūnija ceļojumos pa ES nebūs jāmaksā nekas — gluži kā mājās!

14. *Kurās valstīs no 15. jūnija varēs viesos abonēt kā mājās?*

Tās ir visas 28 ES valstis: Apvienotā Karaliste, Austrija, Beļģija, Bulgārija, Čehija, Dānija, Francija, Grieķija, Horvātija, Igaunija, Itālija, Īrija, Kipra, Latvija, Lietuva, Luksemburga, Malta, Nīderlande, Polija, Portugāle, Rumānija, Slovākija, Slovēnija, Somija, Spānija, Ungārija, Vācija un Zviedrija.

Eiropas Ekonomikas zonas valstīs — Islandē, Lihtenšteinā un Norvēģijā — abonēšanu kā mājās ieviesīs drīz pēc 15. jūnija.

15. *Vai abonēšanu kā mājās ES var izmantot uz kuģa?*

Var — kamēr esat tieši savienoti ar zemes mobilo sakaru tīklu (piem., uz upes, uz ezera vai piekrastē), citādi — nevar. ES viesabonēšanas noteikumi attiecas tikai uz zemes mobilo sakaru tīkliem. Kolīdz pakalpojumu sāk sniegt caur citādiem radiotīkliem, piemēram, ar pavadoņsakaru sistēmām uz kuģiem un lidaparātos, uz to neattiecas ES saistošie cenu maksimumi.

16. Vai joprojām ir prātīgi ārzemēs paņemt vietējo SIM karti uz ilgāku laiku (vairāk nekā 2 nedēļām)?

Uz dažām nedēļām gan ne. Viesabonēšanas «godīgas izmantošanas» noteikumi ir domāti cilvēkiem, kas citās ES valstīs uzturas laiku pa laikam jeb «sporādiski». Tātad, ja plānojat uzturēties ārzemēs vairākus mēnešus no vietas, ir prātīgi iepazīties ar sava operatora piemēroto abonēšanas viesos kā mājās godīgas izmantošanas politiku, lai izlemtu, kā būs labāk konkrētajā gadījumā.

17. Bieži dodos uz ārzemēm, plānoju ilgāk palikt ārzemēs. Kā lai zinu, vai turpināšu saņemt abonēšanu viesos kā mājās?

Vispārīgs noteikums ir tāds: ja iekšzemē pavadā vairāk laika nekā ārzemēs vai mobilo tālruni iekšzemē lieto vairāk nekā ārzemēs, tad visos braucienos pa ES viesos var abonēt par iekšzemes cenām. To uzskata par godīgu viesabonēšanas pakalpojuma izmantošanu. Lai noteiktu, vai tāda ir jūsu gadījumā, operators var pārlūkot jūsu viesabonēšanas ilgumu un patēriņu pēdējos četros mēnešos vai ilgākā laikā.

Ja šajā laika sprīdī būsīt vairāk bijuši ārzemēs ES nekā savās mājās UN būsīt ārzemēs ES mobilos pakalpojumus patērijuši vairāk nekā savās mājās, mobilo sakaru operators, iespējams, ar

jums sazināsies un informēs, ka jums var tikt uzlikta neliela maksa, ja turpināsīt uzturēties ārzemēs. Ja divu nedēļu laikā pēc brīdinājuma saņemšanas atsaksīt vairāk uzturēties vai patērēt iekšzemē, maksa nebūs piemērojama. Pretējā gadījumā operators var no brīdinājuma brīža sākt jūsu viesabonēšanas patēriņam piemērot nelielu maksu (sk. arī 21. jautājumu).

Tātad, kamēr jūsu operators nav sazinājies ar jums ārzemēs, varat nebēdājt *abonēt kā mājās*.

18. Mājās man ir neierobežoti balss zvani un īsziņas. Vai dabūšu neierobežotus balss zvanus un īsziņas, abonējot viesos kā mājās?

Jā. No 2017. gada 15. jūnija vairs nav atļauts viesabonēšanā ierobežot balss zvanu un īsziņu apjomu.

19. Mājās man ir neierobežoti mobilie dati. Kā lai zinū, kādā apjomā saņemšu mobilos datus, abonējot viesos kā mājās?

Ja jūsu pašmāju komplektā iekļauti neierobežoti dati, operatoram ir jums lielā apjomā jādod dati abonēšanai viesos kā mājās atkarā no jūsu mobilo sakaru pakalpojumu komplekta cenas.

Operatoram jūs skaidri jāinformē par abonēšanai viesos kā mājās atvēlēto datu apjomu. Ja, abonējot viesos, izlietosīt

vairāk datu nekā atvēlēts, var būt jāmaksā neliela maksa (sk. arī 21. jautājumu).

Operatora aprēķinu pārbaudei te būs pamācība: viesabonēšanas datu apjomam jābūt vismaz divreiz lielākam par jūsu mobilo sakaru pakalpojumu komplekta (bez PVN) cenas daļījumu ar € 7,70. Zināšanai: € 7,70 ir 2017. gada maksimālā cena, kas jūsu operatoram jāmaksā ārzemju operatoram par 1 GB datu, kad esat citās ES zemēs. Tas nozīmē, ka abonēšanai viesos kā mājās varat pat saņemt vairāk datu, nekā jūsu operators par jūsu mēneša abonēšanas maksu spēj nopirkt no ārvalsts operatora, kura tiklu izmantojat ārzemēs.

Piemērs. Savā zemē jums par € 42 (€ 35 bez 20 % PVN) ir mobilo pakalpojumu komplekts, kur ietilpst neierobežotas sarunas, īsziņas un dati. Citās ES valstīs saņemsit *abonēšanu viesos kā mājās* neierobežotām sarunām un īsziņām un vismaz 9,1 GB datu ($2 \times (35 : 7,7) = 9,1$).

20. Mājās mani dati nav neierobežoti. *Kā lai zinu, ka abonēšanā viesos kā mājās saņemšu pilnīgi visu pašmāju datu apjomu?*

Ja operators jūs nebūs nepārprotami informējis par viesabonēšanas datu limitu, ārzemēs varat pilnā apmērā izmantot pašmāju līgumā noteikto datu apjomu.

Operators ir tiesīgs abonēšanā viesos kā mājās 2017. gadā piemērot datu limitu tikai tad, ja maksājat mazāk nekā € 3,85/GB izmantoto datu (2018. gadā — mazāk nekā € 3/GB, 2019. gadā — mazāk nekā € 2,25/GB). Faktiskais limits ir atkarīgs no ikmēneša summas, ko maksājat pēc sava mobilo pakalpojumu līguma. Tā aprēķināšana parādīta 19. jautājumā.

1. piemērs. Savā zemē jums par € 30 (€ 25 bez 20 % PVN) ir mobilo pakalpojumu komplekts, kur ietilpst neierobežotas sarunas, īsziņas un 3 GB datu. Šajā gadījumā € 25 : 3 GB = € 8,30/GB. Citās ES valstīs saņemsit *abonēšanu viesos kā mājās* neierobežotām sarunām un īsziņām un vismaz 3 GB datu — tieši tāpat kā mājās).

2. piemērs. Savā zemē jums par € 30 (€ 25 bez 20 % PVN) ir mobilo pakalpojumu komplekts, kur ietilpst neierobežotas sarunas, īsziņas un 10 GB datu. Aprēķins: € 25 : 10 GB = € 2,50/GB. Citās ES valstīs saņemsit *abonēšanu viesos kā mājās* neierobežotām sarunām un īsziņām un vismaz 6,5 GB datu ($2 \times (25 : 7,7) = 6,5$). Ja operators vēlas piemērot šādu datu ierobežojumu viesabonēšanai, tam ir jūs nepārprotami jāinformē par pieejamo apjomu un jāinformē vienmēr, kad ārzemēs šo apjomu iztērējat.

21. Ja pārsniedzu abonēšanas viesos kā mājās limitu, tad kādu papildu maksu man var uzlikt mans operators?

Ja abonēšana kā mājās iziet ārpus godīgas izmantošanas politikas, operators var viesabonēšanas patēriņam piemērot nelielu maksu:

- 3,2 centi (+PVN) par raidītā balss zvana minūti,
- 1 cents (+PVN) par īsziņu,
- € 7,70 (+PVN) par GB datu (mazāk nekā 1 cents par MB).

Datiem tā ir 6,5 reizes mazāka nekā tagadējā viesabonēšanas maksa un 26 reizes mazāka nekā 2015. gada rēķinos. Raidītajiem zvaniem tā ir par 36 % mazāka nekā tagadējā maksa un sešas reizes mazāka nekā 2015. gadā. Īsziņām tā ir par 50 % mazāka nekā tagadējā maksa un sešas reizes mazāka nekā 2015. gadā.

22. Dzīvoju pierobežā, un mans tīkls bieži pieslēdzas kaimiņvalsts tīklam — vai varēšu abonēt kā mājās, nebaidoties pārsniegt limitus?

Jā. Ja tālrunis pierakstīsies jūsu iekšzemes tīklā vismaz vienreiz diennaktī, tiks uzskatīts, ka tajā datumā esat mājās, nevis viesos. Nav nozīmes tam, ka tālrunis pierakstās kaimiņvalsts tīklā ES (vai no jūsu valsts, vai tādēļ, ka daļu laika

pavadāt tajā ārvalstī). Viesabonēšanas pakalpojumu sniedzējiem arī jāinformē jūs par izvairīšanos no nevēlamas viesabonēšanas.

23. Strādāju vienā Eiropas valstī, bet pastāvīgi dzīvoju citā; vai varēšu abonēt kā mājās bez limitu pārsniegšanas briesmām?

Jā. Šādā gadījumā pakalpojumu sniedzēju varat izvēlēties jebkurā no valstīm un abonēt viesos par tās iekšzemes cenām: varat abonēt viesos par iekšzemes cenām ar SIM no tās valsts, kurā pastāvīgi uzturaties, vai ar SIM no tās, kurā strādājat. Abos gadījumos darbosies abonēšanas kā mājās godīgas izmantošanas politika (aprakstīta 17. jautājumā), bet jāievēro svarīgais papildu punkts, ka katra diena, kurā vismaz vienreiz pierakstīsities sava pašmāju operatora tīklā, skaitīsies klātbūtnes diena (pat tad, ja tajā dienā pabūsīt ārzemēs).

24. Ja citās ES valstīs esmu tikai 2–3 nedēļas gadā — vai varu izmantot savu pašmāju pakalpojumu komplektu, nepārsniedzot abonēšanas kā mājās limitus?

Varat. Tikai jāpatur prātā, ka pašmāju komplektā neierobežots datu apjoms viesabonēšanā kā mājās var nebūt pilnīgi neierobežots. Tāpat, ja pašmāju komplektā ir brangs datu apjoms par ļoti zemu cenu, viesabonēšanā jūsu rīcībā var

būt mazliet mazāk datu. Abos gadījumos saņemtais viesabonējamo datu apjoms būs pietiekams, lai apmierinātu visas jūsu vajadzības vai vismaz lielāko daļu (sk. arī 19. un 20. jautājumu). Bez tam viesabonēšanas maksa, ko piemēros apjomam virs abonēšanas kā mājās limita, nebūs liela (sk. arī 21. jautājumu).

25. Man ir priekšmaksas karte. Vai varu abonēt viesos kā mājās?

Varat. Ja maksājat par vienībām un jūsu pašmāju vienības cena ir mazāka nekā € 7,70 par GB, operators var abonēšanai kā mājās piemērot datu apjoma limitu. Šim limitam jābūt vismaz apjomā, ko

iegūst, priekšmaksas kartes kredīta atlikumu viesabonēšanas pakalpojuma izmantošanas sākuma brīdī (bez PVN) dalot ar € 7,70. Piemēram, ja datu viesabonēšanas sākumā SIM kartē palicis € 13 (€ 10,80, atskaitot 20 % PVN), jums būs vismaz $10,8 : 7,7 = 1,4$ GB viesabonējamo datu. Zināšanai: € 7,70 ir 2017. gada maksimālā cena, kas jūsu operatoram jāmaksā ārzemju operatoram par 1 GB datu, kad esat ārzemēs ES. Tas nozīmē — abonējot kā mājās, saņemat tieši tādu viesabonējamo datu apjomu, par kādu jau ir samaksāts. Par zvanīšanu un īsziņām maksāsiet tieši tādu pašu vienības cenu kā iekšzemē.

